

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Spresňuje sa zužitkovanie makovej slamy na poloprodukt, ktorý sa získava výrobným procesom založeným na technologickom procese koncentrácie alkaloidov.

K bodu 2

Spresňuje sa zužitkovanie konopy na koncentrát konopy. Ide o poloprodukt, ktorý sa získava výrobným procesom zužitkovania konopy založeným na technologickom procese koncentrácie kanabinoidov.

K bodu 3 a 4

Ide o legislatívno-technickú úpravu nadväzujúcu na doplnenie § 12 ods. 2 písmenom e).

K bodu 5

Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky sa ako orgánu, ktorý vydáva povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami, ukladá povinnosť dočasne pozastaviť činnosť, ak sa dozvie, že bola zistená strata omamnej alebo psychotropnej látky. Strata omamnej a psychotropnej látky je závažným pochybením na strane držiteľa povolenia, nakoľko omamné a psychotropné látky podliehajú prísnej kontrole.

K bodu 6

V § 15 ods. 3 sa dopĺňa, že žiadosť sa podáva Pôdohospodárskej platobnej agentúre. Doterajšie platné znenie ustanovuje, že pred výsevom má žiadateľ o pestovanie odrôd konopy, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise podať jednotnú žiadosť o poskytnutie priamych platieb v kalendárnom roku, v ktorom bude tieto odrody konopy siatej pestovať. Spresňuje sa, že poľnohospodár má žiadosť predložiť Pôdohospodárskej platobnej agentúre.

K bodu 7

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 8

Štátny ústav pre kontrolu liečiv ako držiteľ povolenia na výskum, výučbu a expertízu činnosť sa oslobodzuje od oznamovacej povinnosti uvedenej v § 28.

Štátny ústav pre kontrolu liečiv je držiteľom povolenia za účelom plnenia si svojich zákonných povinností definovaných v § 129 zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, najmä povinnosti kontrolovať lieky resp. účinné látky nachádzajúce sa na slovenskom trhu. Medzi takýmito liekmi, resp. účinnými látkami sa nevyhnutne nachádzajú aj také, ktoré majú omamné alebo psychotropné účinky. Jedná sa o lieky alebo účinné látky, ktoré boli v rámci inšpekčnej činnosti Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv zaistené u iného legálneho alebo nelegálneho držiteľa

povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami. Zasielanie pravidelných kvartálnych hlásení Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky predstavuje nadmernú administratívnu záťaž tak na strane odosielateľa hlásenia, ako aj na strane spracovateľa hlásenia, keďže Štátny ústav pre kontrolu liečiv si vedie evidenciu omamných a psychotropných látok podľa § 26 zákona č. 139/1998 Z. z. , ktorá je kedykoľvek auditovateľná. Vzhľadom na skutočnosť, že väčšina zaistených omamných a psychotropných látok v rámci inšpekčnej činnosti bola zaistená u legálnych držiteľov povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami, jedná sa o duplicitné hlásenia, ktoré môžu naopak zvýšiť chybovosť a nepresnosť dát do už existujúcej evidencie a v budúcnosti môžu priniesť zvýšené náklady pri technickom riešení zabezpečujúcom zdigitalizovanie a zautomatizovanie uvedenej agendy.

K bodu 9

Navrhuje sa zosúladiť dotknuté ustanovenie s § 3 ods. 2.

K bodu 10

Ak držiteľ povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami pri inventarizácii zistí stratu omamnej látky alebo psychotropnej látky, skracuje sa lehota na oznámenie tejto straty zo siedmich dní na nasledujúci pracovný deň. Strata omamnej a psychotropnej látky je závažné zistenie, ktorého oznámenie je potrebné zabezpečiť v čo možno najkratšom čase. (§ 31 ods.4)

K bodu 11

Rovnako, ako pri inventarizácii (§ 31) aj pri reklame (§ 33) sa zosúladí znenie § 33 ods. 4 písm. b) a d) s § 3 ods. 2 podľa toho, či sú omamné látky alebo psychotropné látky obsiahnuté v lieku.

K bodu 12

Ide o legislatívno-technickú úpravu nadväzujúcu na zavedenie legislatívnej straky v novelizačnom bode 4.

K bodu 13

Samosprávnemu kraju sa ukladá v prípade zistenia strát omamných látok a psychotropných látok pri inventarizácii, oznámiť túto skutočnosť, okrem orgánov činným v trestnom konaní, aj ministerstvu, ktoré vydáva povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky na základe tejto informácie dočasne pozastaví činnosť držiteľovi povolenia na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami podľa § 12 ods. 2 písm. e).

K bodu 14

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku benzylón zaradiť do skupiny I. psychotropných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku benzylón zaradiť obdobne ako látku metonitazén do skupiny I. omamných látok.

V čistej forme je hydrochlorid benzylónu bez zápachu, bielej až sivej farby podobne ako mnohé iné syntetické katinóny so substitučným kruhom.

V priebehu rokov 2019 a 2020 USA evidovali 5 úmrtí spôsobených užívaním, resp. predávkovaním benzylónom. Látka nemá žiadne priemyselné ani medicínske legálne využitie.

K bodu 15

Na základe rozhodnutia prijatého na 65. zasadnutí Komisie pre omamné látky Úradu OSN pre omamné látky a kriminalitu v dňoch 14. 3. až 18. 3. 2022 sa navrhuje zaradiť do skupiny I. omamných látok látku brorfin. Látka brorfin bola zistená v štyroch členských štátoch EÚ a podlieha kontrole v najmenej troch členských štátoch EÚ. Spája sa s jednou intoxikáciou bez smrteľných následkov a v súčasnosti ju intenzívne monitoruje Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť.

Látka brorfin nemá terapeutické použitie ani nezískala povolenie na uvedenie na trh ako liek. Existujú dostatočné dôkazy, že látka brorfin sa zneužíva alebo sa môže pravdepodobne zneužívať a môže sa stať verejným zdravotným a sociálnym problémom, čo opodstatňuje zaradenie uvedenej látky pod medzinárodnú kontrolu.

K bodu 16

Na základe rozhodnutia prijatého na 65. zasadnutí Komisie pre omamné látky Úradu OSN pre omamné látky a kriminalitu v dňoch 14. 3. až 18. 3. 2022 sa navrhuje zaradiť do skupiny I. omamných látok látku metonitazén.

Látka metonitazén bola zistená v troch členských štátoch EÚ a podlieha kontrole v najmenej troch členských štátoch EÚ. Spája sa s jedným prípadom úmrtia a v súčasnosti ju intenzívne monitoruje Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť.

Látka metonitazén sa skúmala v predklinických modeloch pre svoje analgetické účinky, nie je však známe, že by mala terapeutické použitie. Existujú dostatočné dôkazy, že látka metonitazén sa zneužíva alebo sa môže pravdepodobne zneužívať a môže sa stať verejným zdravotným a sociálnym problémom, čo opodstatňuje zaradenie uvedenej látky pod medzinárodnú kontrolu.

K bodu 17

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku Salvinorin A zaradiť do skupiny I. omamných látok. Salvinorin A je hlavnou účinnou psychotropnou molekulou v šalvii divotvornej (salvia divinorum). Považovaná je za disociatívny halucinogén. Štruktúrou sa líši od iných, prirodzene sa vyskytujúcich halucinogénov (napr.: DMT, psilocybín a meskalín). Keďže neobsahuje atómy dusíka nie je možné priradiť ju do skupiny alkaloidov, považovaná je za terpenoid. Salvinorin A je dostupný vo forme bieleho až sivého prášku.

V porovnaní s inými halucinogénmi sa líši aj subjektívnym zážitkom a opisuje sa ako disociatívna. U ľudí môže vyvolať psychoaktívne zážitky s typickým trvaním účinku niekoľko minút až približne hodinu, v závislosti od spôsobu požitia. Z ďalších prejavov sa u konzumenta zvyčajne dostavia pocity vnímania rôznych plochých membrán, membrán a povrchov, opätovné prežívanie minulosti, najmä detstva, pocit straty tela alebo identity, rôzne pocity pohybu, tlačenie alebo otáčanie neurčitými silami, nekontrolovateľné hysterické záchvaty smiechu, pocit prítomnosti na viacerých miestach súčasne.

Látka je zakázaná v Austrálii, Švédsku, USA, Kanade. Nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 18

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku ADB – BUTINACA zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku ADB – BUTINACA zaradiť obdobne ako látku ADB-CHMINACA do skupiny I. psychotropných látok.

ADB – BUTINACA je nový syntetický kanabinoid, ktorý bol prvýkrát identifikovaný v Európe v roku 2019. Dostupný je vo forme bieleho prášku alebo menších kryštálov.

Obdobne ako iné syntetické kanabinoidy, ADB-BUTINACA je silný agonista receptorov CB1 a CB2. V závislosti od konzumovaného množstva vyvoláva eufóriu alebo sedáciu, nauseu, problémy s pamäťou, zmätenosť, náladovosť, samovražedné myšlienky a podobne.

Látka ADB-BUTINACA je zakázaná v USA, Švédsku, SRN.

Látka nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 19

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku alfa-PHiP zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku alfa-PHiP zaradiť obdobne ako látku alfa-pyrolidínovalerofenón do skupiny I. psychotropných látok. Látka alfa-PHiP je zlúčenina triedy katinónov a je štrukturálnym izomérom svojej materskej zlúčeniny pyrovalerónu v minulosti predpisovanému na liečbu letargie, ospalosti a chronickej únavy.

Látka alfa-PHiP je prášok béžovej až ružovej farby, prípadne je lisovaný do tabliet. Má spoločné chemické vlastnosti s pyrovalerónom, avšak rozdielom je posunutá metylová skupina z polohy 4 aromatického kruhu do polohy 4 acylového reťazca. Rovnako ako pri pyrovaleróne, alfa-PHiP po požití vyvoláva pocity eufórie, zvýšenej energie a lepšieho sústredenia sa, potláča chuť do jedla, vyvoláva úzkosť až depresiu, nespavosť a svalové chvenie.

Látka alfa-PHiP je zakázaná v Číne, USA, Kanade, Veľkej Británii. Nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 20

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku AL-LAD zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku AL-LAD zaradiť obdobne ako látku LSD do skupiny I. psychotropných látok.

Látka AL-LAD má mierne odlišné účinky ako LSD, jej efekt je kratší, hoci účinnosť je podobná. Vyvoláva eufóriu, zvýšenie telesnej teploty, problémy s močením, svalové kontrakcie, nauseu, mimovoľné prežívanie, zvýšenie krvného tlaku, pulzovej frekvencie, vizuálne a zvukové halucinácie, paranoju a úzkosť.

Rekreačné užívanie bolo prvý raz zaznamenané v Írsku a Veľkej Británii, v súčasnosti sú dostupné informácie o jeho medzinárodnom rozšírení, vrátane záchytu v SR.

Patrí medzi zakázané látky v Dánsku, Švédsku, USA, Švajčiarsku, Veľkej Británii, Rumunsku a Lotyšsku.

Látka AL-LAD nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 21

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku 1cP-LSD zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku 1cP-LSD zaradiť obdobne ako látku LSD do skupiny I. psychotropných látok.

Látka 1cP-LSD je acylovaný derivát dietylamiidu kyseliny lysergovej (LSD). Ide o aktívne psychedelikum s podobnou účinnosťou ako 1P-LSD.

1cP-LSD sa zvyčajne považuje za stimulant, zvyčajne povzbudí k fyzickým aktivitám, napr.: beh, chôdza, lezenie alebo tanec. Iné, bežnejšie používané psychedelické látky ako je psilocybín pôsobia vo všeobecnosti sedatívne a relaxačne.

Vyvoláva eufóriu, prejavuje sa rýchlo sa pohybujúcim, ostrým a miestami špecifickým pocitom mravčenia, zosilnenými hmatovými pocitmi, vazokonstrikciou, nauseou, zvýšením krvného tlaku, pulzovej frekvencie, vizuálnymi a zvukovými halucináciami, paranojou a úzkosťou.

1cP-LSD patrí medzi zakázané látky v Japonsku, Švédsku, SRN, Turecku, Veľkej Británii. Látka nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 22

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku 3 - FEA zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku 3 - FEA zaradiť obdobne ako ostatné deriváty amfetamínu do skupiny I. psychotropných látok.

Počas opatrení prijatých v súvislosti s ochorením covid-19 ho predajcovia sprístupnili na online predaj na trhu ako „výskumnú chemikáliu“.

V závislosti od konzumovaného množstva vyvoláva eufóriu alebo sedáciu, vazokonstrikciu, nauseu, zvýšenie krvného tlaku, potenia, pulzovej frekvencie až do abnormálnych hodnôt, vizuálne a zvukové halucinácie, paranoju, úzkosť, nespavosť a depresiu.

Látka 3 - FEA patrí medzi zakázané látky v Kanade, Novom Zélande, Švajčiarsku, SRN, USA a vo Veľkej Británii.

Látka nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 23

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku IPPH zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku IPPH zaradiť obdobne ako látku etylfenidát do skupiny I. psychotropných látok. Ide o látku izopropylfenidát, ktorá je stimulantom z chemickej triedy fenidátov. Ide o štrukturálny analóg predpisovaného lieku na ADHD, ktorý obsahuje účinnú látku metylfenidát, známou ako inhibítor spätného vychytávania noradrenalínu a dopamínu.

Subjektívne účinky zahŕňajú stimuláciu, zvýšenie motivácie, potlačenie chuti do jedla a eufóriu. Zvyšuje vazokonstrikcie, pulzovú frekvenciu, vyvoláva dehydratáciu, depresiu, úzkosť, bradyfréniu (spomalenie myslenia a reakcií), časovú zmätenosť a zvýšenú bdelosť.

Izopropylfenidát je distribuovaný takmer výlučne online predajcami výskumných chemikálií,

V roku 2015 bol zakázaný vo Veľkej Británii, Švajčiarsku, Kanade, Turecku.

Látka nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 24

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku N-etylpentedrón zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku N-etylpentedrón zaradiť obdobne ako látku N-etylhexedrón do skupiny I. psychotropných látok.

N-etylpentedrón má účinky podobné N-etylhexedrónu. Má stimulačné účinky, vyvoláva zvýšenie krvného tlaku, pulzovej frekvencie, vazokonstrikciu, erektilnú dysfunkciu, poškodzuje zubnú sklovinu, zvyšuje úzkosť, depresiu, bolesti hlavy a podráždenosť.

N-etylpentedrón je známy na trhu s výskumnými chemikáliami od roku 2016, keď bol vybraný ako špeciálna omamná a psychotropná látka ako náhrada populárnych silných alebo krátkodobo účinkujúcich stimulačných predchodcov označovaných ako "kúpeľové soli". Látka je bielej až žltosivej farby vo forme prášku alebo kryštálov.

N-etylpentedrón je zakázaný v Brazílii, Číne, SRN, Japonsku, Švédsku, Švajčiarsku, Veľkej Británii a v USA.

Látka nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 25

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku O-PCE zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku O PCE zaradiť obdobne ako látku Eticyklidín, PCE, do skupiny I. psychotropných látok.

Látka O-PCE je menej známa nová disociatívna látka zo skupiny arylcyklohexylamínov, ktorá po podaní vyvoláva disociatívne, anestetické, stimulačné a halucinogénne účinky, závraty, stratu motorickej koordinácie, depersonalizáciu známou ako smrť ega, pamäťové a myšlienkové výpadky. Účinky sú silnejšie ako u ketamínu.

Látka O-PCE je bielej až sivo-béžovej farby vo forme prášku alebo kryštálov. Zakázaná je vo Švédsku, SRN, Veľkej Británii.

Látka O-PCE nemá žiadne známe využitie na priemyselné alebo medicínske účely.

K bodu 26

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku Fenibut zaradiť do skupiny II. omamných látok. Látka Fenibut je dostupný pod obchodnými názvami liekov Anvifen, Fenibut a Noofen. Ide o látku tlmiacu centrálny nervový systém s anxiolytickými účinkami. Používa sa na liečbu úzkosti, nespavosti a na ďalšie indikácie vo forme tabliet alebo intravenózne.

Medzi nežiaduce účinky patrí sedácia, ospalosť, nevoľnosť, podráždenosť, závraty a bolesť hlavy, v prípade predávkovania spôsobuje výraznú depresiu centrálného nervového systému vrátane bezvedomia.

Látka Fenibut je dostupná na lekárske použitie v Ruskej federácii, na Ukrajine, v Bielorusku, Kazachstane a Lotyšsku.

Látka Fenibut je zakázaná v Maďarsku, Taliansku a vo Francúzsku.

K bodu 27

Ide o legislatívno-technickú úpravu nadväzujúcu na doplnenie § 2 ods. 6 písm. a) v novelizačnom bode 1.

K bodu 28

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhlo látku Xylazín zaradiť do skupiny I. omamných látok. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje látku Xylazín zaradiť, do skupiny II. omamných látok, pretože táto látka sa používa ako liečivo vo veterinárnych liekoch.

Látka Xylazín je analóg klonidínu a agonista na adrenergných receptoroch triedy alfa 2. Používa sa na sedáciu, anestéziu, svalovú relaxáciu a analgéziu u zvierat, ako sú kone, hovädzí dobytok a iné cicavce, ktoré nie sú ľuďmi. Vo veterinárnej anestézii sa Xylazín často používa v kombinácii s ketamínom, ktorý je zaradený medzi omamné látky II. skupiny. Ide o látku bielej farby v kryštalickej forme. Dostupný je pod viacerými obchodnými názvami, napr.: Anased, Sedazin a Chanazin od spoločnosti Bayer.

Medzi najčastejšie nežiaduce účinky u ľudí spojené s podávaním Xylazínu patria bradykardia, respiračná depresia, hypotenzia, prechodná hypertenzia, rozmazané videnie, dezorientácia, závraty, ospalosť atď. Pri dlhodobom užívaní sa vyskytuje deficit okysličenia kože, čo vedie k závažným kožným ulceráciám. so zhoršeným hojením rán a vyššou pravdepodobnosťou infekcie. Vredy môžu mať charakteristický zápach a vytekať z nich hnis, pričom závažných prípadoch sa musia na postihnutých končatinách vykonať amputácie.

K čl. II

Určuje sa dátum nadobudnutia účinnosti návrhu zákona.